

دانشکده مهندسی صنایع

گزارش تمرین سوم مبانی داده‌کاوی و کاربردهای آن (۲۱۰۱۹)

استاد: دکتر مانا مس‌کار

دستیار آموزشی: علیرضا دهقان

اعضای گروه: صبا عبدی (۴۰۱۱۰۴۲۷۶)، آوا صدیقی (۴۰۱۱۰۱۵۹)

● سوال 1 (20 نمره)

دیتاست این سوال شامل تراکنش‌های یک فروشگاه آنلاین بریتانیایی است.

با استفاده از پارتیشن بندی داده‌ها به چهار قسمت، به سوالات زیر پاسخ دهید:

➤ با `min_support=0.05` محصولاتی که اغلب با هم خریداری می‌شوند را با Apriori پیدا کنید.

پیش از شروع پاسخگویی به سوالات، باید داده‌ها را بررسی کنیم. پیش از هر نوع اقدام، ابتدا نام ستون‌ها را استاندارد می‌کنیم تا در استفاده از آن‌ها به مشکل برخوردیم. سپس با استفاده از دستور `info` تلاش می‌کنیم تا دید مناسبی از داده‌ها به دست بیاوریم. متوجه می‌شویم که در ستون‌های `description` و `customer_id` مقادیر `Nan` داریم. به دلیل اینکه صرفاً محصولات موجود در سبد خرید برای مهم است و هر سبد خرید با تاریخ و زمان خرید مشخص شده است، به ستون‌های `customer_id` و `country` نیازی نداریم. سپس حروف الفبای اضافی موجود در `stock_code` و `invoice_No` را حذف می‌کنیم و فرمت تاریخ و زمان را به `datetime` تبدیل می‌کنیم.

```
online_retail_copy['stock_code'] = online_retail_copy['stock_code'].astype(str).str.replace(r'[a-zA-Z]', '', regex=True)
online_retail_copy['invoice_No'] = online_retail_copy['invoice_No'].astype(str).str.replace(r'^[a-zA-Z]', '', regex=True)
online_retail_copy['invoice_date'] = pd.to_datetime(online_retail_copy['invoice_date'])
```

پس از این، تمام محصولات خرید را `lowercase` کرده و عمل `strip` را برای حذف فاصله‌های اضافی آن‌ها انجام می‌دهیم. سپس موارد غیرصحیح مثل مرجوعی را از داده خود حذف می‌کنیم.

```
online_retail_copy['description'] = online_retail_copy['description'].str.lower()
online_retail_copy['description'] = online_retail_copy['description'].str.strip()
invalid_desc = ['postage', 'adjustment', 'delivery', 'discount', 'manual']
```

در داده‌های باقی مانده، مقدار `description` بعضی رکوردها خالی است. برای پر کردن این رکوردها می‌توان از `stock_No` استفاده کرد. به این صورت که رکوردهایی که کد کالا دارند را متناسب با کد کالا و کالای مربوط به آن کد، که آن کالا در دیگر سطرها مشخص است، پر می‌کنیم. در نهایت نیز سفارش‌هایی که مقدار `quantity` مثبت دارند را فیلتر کرده و در نظر می‌گیریم. لازم به ذکر است که برای پاسخ به تمامی بخش‌های این سوال از داده‌های تمیز شده ذکر شده استفاده می‌کنیم.

برای پاسخ به خواسته سوال یک، ابتدا متناسب با invoice_No و invoice_date، که برای هر سفارش یکتا هستند، هر سفارش را شناسایی کرده و سبد خرید آن را تشکیل می‌دهیم. سپس داده‌ها را به ۴ پارتیشن تقسیم می‌کنیم و سپس الگوریتم apriori را بر روی هر پارتیشن اجرا می‌کنیم:

```
partitions = np.array_split(basket, 4)

# در هر پارتیشن Apriori و one-hot encoding تابع کمکی برای 2.
def get_local_freq(df_part, min_support=0.5):
    # تبدیل لیست کالاها به ماتریس یک‌گروه‌ای
    ohe = df_part['products'].str.join('|').str.get_dummies('|')
    # اجرای Apriori
    return apriori(ohe, min_support=min_support, use_colnames=True)

# استخراج آیتم‌های مکرر محلی
local_freq_list = [get_local_freq(p, min_support=0.0005) for p in partitions]
local_freq_list
```

در مرحله بعد، تمامی آیتم‌های پیدا شده در هر پارتیشن را در نظر گرفته و آن‌ها را به صورت global می‌سنجیم:

```
# ادغام همه‌ی آیتم‌های مکرر محلی برای ساخت نامزدهای کلی 3.
candidates = pd.concat(local_freq_list)['itemsets'].drop_duplicates().tolist()

# اسکن نهایی: شمارش نامزدها روی کل داده 4.
ohe_full = basket['products'].str.join('|').str.get_dummies('|')
# محاسبه‌ی فرکانس واقعی نامزدها
global_counts = []
n_transactions = len(basket)
for itemset in candidates:
    mask = ohe_full[list(itemset)].all(axis=1)
    support = mask.sum() / n_transactions
    if support >= 0.0005:
        global_counts.append((frozenset(itemset), support))
```

نکته قابل توجه در این قسمت این است که با مقدار ساپورت ۰.۰۰۰۵ گوگل کولب به ارور long time برخورد و کل نوت‌بوک را ری‌استارت می‌کند. به دلیل نداشتن پاسخ این قسمت، در به دست آوردن خروجی قسمت‌های بعد نیز دچار مشکل خواهیم شد. زیرا که جواب بخش‌ها به یکدیگر مرتبط است.

➤ قوانین انجمنی با حداقل confidence=0.4 را استخراج کنید.

همانگونه که ذکر شد، در کد این قسمت باید از جواب بخش بالا استفاده کنیم که به دلیل ذکر شده، آن را نداریم. در این بخش تنها لازم است که از دستور association rule استفاده کنیم و frequent_itemset را به عنوان ورودی در نظر می‌گیریم:

```
# itemset به itemsets تغییر نام ستون
freq_itemsets = freq_itemsets.rename(columns={'itemset': 'itemsets'})

# حالا می‌توانیم قواعد انجمنی را استخراج کنیم
rules = association_rules(freq_itemsets, metric="confidence", min_threshold=0.0005)

# مرتب‌سازی و نمایش
rules = rules.sort_values(['confidence', 'lift'], ascending=[False, False]).reset_index(drop=True)
print(rules[['antecedents', 'consequents', 'support', 'confidence', 'lift']])
```

نکته قابل توجه در این قسمت این است که با مقدار ساپورت ۰.۰۰۰۵ گوگل کولب به ارور **long time** برخورد و کل نوت‌بوک را ری‌استارت می‌کند. لذا **output** به ما نمی‌دهد. همچنین جواب‌های این سه بخش به ترتیب به یکدیگر وابسته هستند.

➤ اگر بخواهید تخفیف گروهی ارائه دهید، کدام ترکیب محصولات را پیشنهاد می‌کنید؟

برای پاسخ به این قسمت ابتدا آیتم‌ست‌های پرتکرار، که باید از بخش اول به دست آیند را در نظر گرفته و مواردی از آن‌ها که طولی بزرگتر مساوی دو دارند را در نظر می‌گیریم.

```
# اندازه 2 ≤ support برترین آیتم‌ست‌ها بر اساس 1)
top_by_support = (freq_itemsets[
    freq_itemsets['itemsets'].apply(lambda s: len(s) >= 2)
    .sort_values('support', ascending=False)
    .head(5))
print("Top 5 itemsets by support:")
```

سپس با استفاده از معیار **lift** بهترین این ترکیبات پرتکرار را پیدا می‌کنیم.

```
# lift برترین قوانین بر اساس 2)
top_by_lift = (rules[
    rules['antecedents'].apply(lambda s: len(s) >= 1) &
    rules['consequents'].apply(lambda s: len(s) >= 1)
    .sort_values('lift', ascending=False)
    .head(5)][['antecedents', 'consequents', 'support', 'confidence', 'lift']])
print("Top 5 association rules by lift:")
```

سپس تلاش می‌کنیم تا با استفاده از این ترکیبات، باندل‌های متفاوتی را تشکیل می‌دهیم و سپس با استفاده از معیارهایی مثل **lift** و **confidence** بهترین این باندل‌ها را انتخاب می‌کنیم.

```
bundle_suggestions = []
for _, row in top_by_lift.iterrows():
    combo = set(row['antecedents']) | set(row['consequents'])
    bundle_suggestions.append((frozenset(combo), row['lift'], row['confidence']))

print("\nBundle suggestions (from top rules):")
for combo, lift, conf in bundle_suggestions:
    print(f"{set(combo)} → lift={lift:.2f}, confidence={conf:.2f}")
```

نکته قابل توجه در این قسمت این است که با مقدار ساپورت ۰.۰۰۰۵ گوگل کولب به ارور **long time** برخورد کرده و کل نوت‌بوک را ری‌استارت می‌کند. لذا **output** به ما نمی‌دهد. همچنین جواب‌های این سه بخش به ترتیب به یکدیگر وابسته هستند.

➤ آیا محصولاتی هستند که فقط در آخر هفته (شنبه و یکشنبه) باهم خریداری شوند؟

برای این کار، ابتدا به دیتاست **basket** ستونی تحت عنوان **weekday** اضافه می‌کنیم تا بتوان آخر هفته را شناسایی کرد. سپس سبدهای خرید آخر هفته را برای ادامه کار انتخاب می‌کنیم:

```
basket['weekday'] = pd.to_datetime(basket['invoice_date']).dt.weekday
ohe_full = basket['products'].str.join('|').str.get_dummies('|')
weekend_mask = basket['weekday'].isin([5,6])
weekday_mask = ~weekend_mask
```

سپس مشابه حالات قبل و با استفاده از پارتیشن‌بندی و **apriori**، محصولات موردنظر را پیدا می‌کنیم:

```
# تقسیم به 4 پارتیشن
b_parts = np.array_split(basket, 4)
o_parts = np.array_split(ohe_full, 4)

# استخراج جفت‌های محلی (آخر هفته و روز کاری) در هر پارتیشن
local_wknd = []
local_wkdy = []

for b, o in zip(b_parts, o_parts):
    m_wknd = b['weekday'].isin([5,6])
    # برای سرعت max_len=2 آپریوری با
    wknd_sets = apriori(o[m_wknd], min_support=0.0005, use_colnames=True, max_len=2)['itemsets']
    wkdy_sets = apriori(o[~m_wknd], min_support=0.0005, use_colnames=True, max_len=2)['itemsets']
    # نکته داشتن فقط جفت‌ها (len==2)
    local_wknd.append({frozenset(s) for s in wknd_sets if len(s)==2})
    local_wkdy.append({frozenset(s) for s in wkdy_sets if len(s)==2})
```

نکته قابل توجه در این قسمت این است که با مقدار ساپورت ۰.۰۰۰۵ گوگل کولب به ارور **long time** برخورد کرده و کل نوت‌بوک را ری‌استارت می‌کند. لذا **output** به ما نمی‌دهد.

● سوال 2 (20 نمره)

بر اساس دیتاست موجود در فایل زیپ و از طریق روش FPGrowth به سوالات زیر پاسخ دهید:

➤ دمای بالا ($\geq 30^{\circ}\text{C}$) و رطوبت بالا ($\geq 80\%$) را به عنوان آیتم در نظر بگیرید.

پیش از هر کاری ابتدا داده‌ها را خوانده و با استفاده از دستور info آن‌ها را بررسی می‌کنیم:

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 96453 entries, 0 to 96452
Data columns (total 12 columns):
#   Column                                Non-Null Count  Dtype
---  -
0   Formatted Date                        96453 non-null  object
1   Summary                              96453 non-null  object
2   Precip Type                          95936 non-null  object
3   Temperature (C)                     96453 non-null  float64
4   Apparent Temperature (C)            96453 non-null  float64
5   Humidity                            96453 non-null  float64
6   Wind Speed (km/h)                   96453 non-null  float64
7   Wind Bearing (degrees)               96453 non-null  float64
8   Visibility (km)                     96453 non-null  float64
9   Loud Cover                           96453 non-null  float64
10  Pressure (millibars)                 96453 non-null  float64
11  Daily Summary                        96453 non-null  object
```

متناسب با این خروجی، داده NaN نداریم و می‌توانیم کار با داده‌ها را آغاز کنیم. ابتدا دمای بالای ۳۰ درجه و رطوبت بالای ۸۰ درصد را در دیتاست خود مشخص می‌کنیم. سپس رکوردهای موجود را متناسب با این دو threshold بررسی می‌کنیم تا تراکنش‌های صحیح را بیابیم.

```
transactions = weather_history_q1.apply(
    lambda row: ['high_temp'] if row['high_temp'] else []
                + ['high_hum'] if row['high_hum'] else [],
    axis=1
).tolist()
transactions
```

سپس تراکنش‌های موردنظر را encode کرده و با استفاده از الگوریتم fpgrowth آیتم‌های پرتکرار را پیدا می‌کنیم. در نهایت به نتیجه زیر می‌رسیم:

	support	itemsets
0	0.477279	(high_hum)
1	0.028688	(high_temp)

بنابراین هر کدام از موارد خواسته شده به تنهایی پرتکرار هستند ولی مجموعه آن‌ها پرتکرار نیست.

➤ با `min_support=0.2`، الگوهای مکرر بین شرایط آب‌وهوایی را پیدا کنید.

برای پاسخ به این به سوال، ابتدا باید تراکنش‌های موردنظر این سوال را حساب کرده و در لیستی قرار دهیم:

```
def make_transaction(row):
    items = []
    items.append(str(row['Summary']))
    if pd.notna(row['Precip Type']):
        items.append(str(row['Precip Type']))
    return items

transactions_q2 = weather_history_q2.apply(make_transaction, axis=1).tolist()
```

قسمتی از خروجی:

```
['Breezy and Mostly Cloudy', 'rain'],
['Overcast', 'rain'],
['Mostly Cloudy', 'rain'],
```

سپس، مانند بخش پیشین، تراکنش‌های موردنظر را `encode` کرده و با استفاده از الگوریتم `fpgrowth` الگوهای مکرر را پیدا می‌کنیم. قسمتی از خروجی به شرح زیر است:

	support	itemsets
0	0.883581	(rain)
1	0.329000	(Partly Cloudy)
2	0.291271	(Mostly Cloudy)
3	0.172073	(Overcast)
4	0.074109	(Foggy)
5	0.005350	(Breezy and Mostly Cloudy)
6	0.112905	(Clear)
7	0.004002	(Breezy and Partly Cloudy)
8	0.005474	(Breezy and Overcast)

● سوال 3 (20 نمره)

بیمارستان فیروزآبادی قصد دارد ریسک بستری مجدد (Readmission) بیمارانش را بر اساس درمان های انجام شده تجزیه و تحلیل کند. مجموعه داده حاضر شامل 10000 پرونده بیمار (TID) و 15 درمان رایج (آیتمها) است. درمان ها به $(T_1, T_2, T_3, \dots, T_{15})$ برچسب گذاری شده اند. هر درمان یک هزینه ای دارد و بیمارستان می خواهد ارتباط بین درمان هایی را که بستری مجدد را پیش بینی می کنند و در عین حال به محدودیت های بودجه پایبند هستند، شناسایی کند.

➤ از TID_set برای T_1 و داده های پذیرش مجدد برای انجام این موارد استفاده کنید: یک جدول دو در دو بسازید و برای T_1 Readmission \Rightarrow با هفتاد درصد پذیرش مجدد، لیفت را محاسبه کنید. آماره مربع کای را محاسبه کنید.

گزارش تحلیل آماری برای درمان T_1 و پذیرش مجدد بیماران در این تحلیل از داده های موجود در فایل Q3_Data.xlsx (Sheet2) و مجموعه بیماران مربوط به درمان T_1 استفاده شده است تا تأثیر درمان T_1 بر احتمال پذیرش مجدد (Readmission) بررسی شود. هدف، ساخت یک جدول دو در دو (2×2 contingency table)، محاسبه Lift و انجام آزمون χ^2 برای ارزیابی وابستگی بین درمان و نتیجه است.

برای بررسی قدرت رابطه ی بین درمان T_1 و پذیرش مجدد، از معیار Lift استفاده شد:

$$\frac{P(T_1 | \text{Readmission})}{P(T_1)} = \text{Lift}$$

اگر مقدار لیفت بزرگ تر از 1 باشد، نشان دهنده ی این است که دریافت درمان T_1 با پذیرش مجدد همبستگی مثبت دارد. اگر کوچک تر از 1 باشد، ممکن است درمان T_1 با کاهش پذیرش مجدد همراه باشد.

حال آزمون را تشکیل می دهیم:

فرض صفر: درمان T_1 و پذیرش مجدد مستقل از یکدیگرند.

فرض مقابل: بین این دو وابستگی وجود دارد.

باید توجه شود که با توجه به آزمون فرض، می بایست در دستور زیر `correction=False` نوشته شود.

```
chi2, p_val, dof, expected = chi2_contingency(contingency_table, correction=False)
```

در نهایت خروجی کد به شرح زیر خواهد بود:

```
⇒ Contingency Table:
Readmission      0      1
T1
0                7997   1993
1                 3      7

Lift for T1: 3.5000
Chi-square Statistic: 15.6406
P-value: 0.0001
```

که چون مقدار $p\text{-value} < 0.05$ است، فرض صفر رد شده و نتیجه می‌گیریم که رابطه‌ی معناداری بین دریافت درمان T1 و پذیرش مجدد وجود دارد.

➤ با در نظر گرفتن $support(X) \geq 5$ پس از اعمال قید/محدودیت تمام آیتم‌ست‌های مکرر تکی را لیست کنید. آیتم‌ست‌های معتبر دوتایی و سه‌تایی را با استفاده از اشتراک TID-list تولید کنید.

با الگوریتم A-priori لیست‌های کاندید را تشکیل می‌دهیم و اگر شرایط مینیمم ساپورت را دارا باشند در لیست الگوهای مکرر قرار می‌گیرند.

```
[6] frequent_1_itemsets = {item for item, tids in item_tid.items() if len(tids) >= 5}
print("Frequent 1-itemsets (support >= 5):")
print(frequent_1_itemsets)

# 2-item
from itertools import combinations

frequent_2_itemsets = {}

for item1, item2 in combinations(frequent_1_itemsets, 2):
    tids1 = item_tid[item1]
    tids2 = item_tid[item2]
    intersection = tids1 & tids2
    if len(intersection) >= 5:
        frequent_2_itemsets[(item1, item2)] = intersection

print("\nFrequent 2-itemsets:")
for pair, tids in frequent_2_itemsets.items():
    print(f"{pair} => support: {len(tids)}")

# 3-item
frequent_3_itemsets = {}

for item1, item2, item3 in combinations(frequent_1_itemsets, 3):
    tids1 = item_tid[item1]
    tids2 = item_tid[item2]
    tids3 = item_tid[item3]
    intersection = tids1 & tids2 & tids3
    if len(intersection) >= 4:
        frequent_3_itemsets[(item1, item2, item3)] = intersection
```


و حاصل چنین می‌شود:

```
⇒ Frequent 1-itemsets (support >= 5):  
{'T3', 'T4', 'T7', 'T2', 'T1', 'T6'}
```

Frequent 2-itemsets:

```
('T3', 'T1') => support: 5  
( 'T4', 'T1') => support: 5  
( 'T7', 'T1') => support: 5  
( 'T2', 'T1') => support: 6  
( 'T1', 'T6') => support: 5
```

Frequent 3-itemsets:

```
('T3', 'T7', 'T1') => support: 4
```

هیچ الگوی مکرر ۳ آیتمی با ۵ ساپورت وجود ندارد و بیشترین ساپورت یک الگوی مکرر ۳ آیتمی ۴ است.

➤ تراکنش‌هایی که مجموع هزینه درمان‌ها بیش از ۳۰۰ دلار است را حذف کنید جدول جدید برای $T_1 \Rightarrow \text{Readmission}$ را بسازید. مقدار آماره مربع کای را مجدداً محاسبه کنید.

```
⇒ Patient 407: Total cost = $620  
Patient 612: Total cost = $1175  
Patient 101: Total cost = $1160  
Patient 714: Total cost = $1245  
Patient 203: Total cost = $680  
Patient 816: Total cost = $1315  
Patient 305: Total cost = $1470  
Patient 919: Total cost = $1540  
Patient 1020: Total cost = $845  
Patient 509: Total cost = $1170
```

همه تراکنش‌های هزینه‌ای بیش از ۳۰۰ دلار دارند و در این صورت هیچ تراکنشی با هزینه کمتر از ۳۰۰ باقی نمی‌ماند.

اگر هم تراکنشی باقی می‌ماند آن‌ها را جدا می‌کردیم و جدول را برای آن‌ها تشکیل می‌دادیم. بر اساس نتیجه جدول جدید می‌توانستیم تفسیری درباره اثر T_1 در تراکنش‌های ارزان‌تر و ارتباط هزینه درمان و اثربخشی درمان T_1 با بازگشت بیمار ارائه دهیم.

• سوال 4 (15 نمره)

پایگاه داده بیمارستان میلاد علائم و تشخیص‌های بیمار را ثبت می‌کند. هر تراکنش نشان دهنده علائم بیمار (به عنوان مثال، {تب، سرفه، خستگی}) و تشخیص آنها است. فرض کنید مجموعه داده به صورت زیر باشد:

T1: {Fever, Cough, Headache, COVID}

T2: {Fever, Fatigue, COVID}

T3: {Cough, Headache, Influenza}

T4: {Fever, Cough, Headache, Fatigue, COVID}

T5: {Fever, Cough, Influenza}

با فرض $(\min_sup=2)$ ، تمام الگوهای پرتکرار بسته (closed frequent patterns) و الگوهای حداکثری (max-patterns) را شناسایی کنید.

ابتدا ساپورت را برای آیتم‌ها بررسی می‌کنیم تا آیتم‌های پرتکرار را بیابیم:

آیتم‌های تکی:

۱. Fever: ۴

۲. Cough: ۴

۳. Headache: ۳

۴. Fatigue: ۲

۵. COVID: ۳

۶. Influenza: ۲

همه آیتم‌های تکی از مینیمم ساپورت برخوردار هستند.

آیتم‌های دوتایی (C2):

۱. {Fever, Cough}: ۳

۲. {Fever, Headache}: ۲

۳. {Fever, Fatigue}: ۲

۴. {Fever, COVID}: ۳

۵. {Fever, Influenza}: ۱

۶. {Cough, Headache}: ۳

۷. {Cough, Fatigue}: ۱

۸. {Cough, COVID} : ۲

۹. {Cough, Influenza} : ۲

۱۰. {Headache, Fatigue} : ۱

۱۱. {Headache, COVID} : ۲

۱۲. {Headache, Influenza} : ۱

۱۳. {Fatigue, COVID} : ۲

۱۴. {Fatigue, Influenza} : ۰

۱۵. {COVID, Influenza} : ۰

با آیتم‌های باقی مانده آیتم‌های ۳ تایی را تشکیل می‌دهیم:

۱. {Fever, Cough, Headache} : ۲

۲. {Fever, Cough, COVID} : ۲

۳. {Fever, Headache, COVID} : ۲

۴. {Cough, Headache, COVID} : ۲

۵. {Fever, COVID, Fatigue} : ۲

آیتم‌های ۴ تایی:

۱. {Fever, Cough, Headache, COVID} : ۲

حال با استفاده از الگوهای تکرار شونده، الگوهای بسته را تشکیل می‌دهیم:

۱. {Fever, Cough, Headache, COVID} : ۲

۲. {Fever, COVID, Fatigue} : ۲

۳. {Fever, Cough} : ۳

۴. {Cough, Headache} : ۳

۵. {Cough, Influenza} : ۲

۶. {Fever, COVID} : ۳

۷. {Fever} : ۴

۸. {Cough} : ۴

حال الگوهای حداکثری را تشکیل می‌دهیم:

۱. {Fever, Cough, Headache, COVID} : ۲

۲. {Fever, COVID, Fatigue} : ۲

۳. {Cough, Influenza} : ۲

➤ توضیح دهید چرا الگوی {تب، سرفه، سردرد} یک الگوی بسته نیست.

الگوی {Fever, Cough, Headache} علیرغم آنکه یک الگوی تکرارشونده است یک الگوی بسته نیست چراکه مجموعه‌ای بزرگتر از آن وجود دارد که تکرارش برابر با تکرار مجموعه {Fever, Cough, Headache} و برابر با ۲ است. به عبارتی این الگو در واقع یک زیرمجموعه از مجموعه {Fever, Cough, Headache, COVID} با ساپورت ۲ است.

➤ *امتیازی* پیامدهای عملی استفاده از الگوهای بسته در مقابل الگوهای حداکثری را در تشخیص پزشکی بررسی کنید (مثلاً

کاهش قوانین تکراری در مقابل شناسایی جامع علائم ترکیبی).

استفاده از الگوهای حداکثری می‌تواند به تصمیم‌گیری سریعتری بیانجامد به نحوی که اگر بطور تصادفی بیماری دقیقاً همان علائم موجود در مجموعه الگوهای حداکثری را داشته باشد می‌توان به سرعت و با احتمالی بالا درباره او تشخیص داد اما از طرفی احتمال آنکه علائم بیماری با الگوهای حداکثری تطابق داشته باشد احتمالی کمتر از آنکه با الگوهای بسته تطابق داشته باشد خواهد داشت. از آنجایی که الگوهای بسته بیشتراندر موارد بیشتری قابل استفاده هستند اما دقت کمتری خواهند داشت و ممکن است نیاز به پردازش یا انجام فرایندهای آماری باشد. در مجموع بهتر است ابتدا الگوهای حداکثری بررسی شود و در صورت نیاز به الگوهای بسته مراجعه کرد.

• سوال 5 (25 نمره)

یک پلتفرم استریمینگ قصد دارد سیستم پیشنهاد محتوای خود را با شناسایی الگوهای پرتکرار تماشای همزمان فیلم‌ها/سریال‌ها بهینه‌سازی کند. این الگوها باید بر اساس جلسات/زمان‌های تماشا در روزهای هفته (شنبه تا پنجشنبه) و پایان هفته (جمعه و شنبه) تفکیک شوند. همچنین، الگوها باید محدودیت‌های ژانری را رعایت کنند تا با توصیه‌های موضوعی همسو باشند. برای این منظور از این مجموعه داده و به طور خاص فایل‌های زیر استفاده کنید.

- `ratings.csv`: شامل امتیازات کاربران با زمانبندی (timestamp).

- `movies.csv`: نگاشت شناسه فیلم‌ها به ژانرها (مثلاً کمدی، مستند).

- باید در نظر داشته باشید مراحل پیش‌پردازش زیر برای انجام تسک‌ها مورد نیاز است.

۱. تبدیل timestamp های در `ratings.csv` به تاریخ-زمان. پیشنهاد می‌شود از کتابخانه‌ی `datetime` برای تبدیل استفاده کنید.

۲. طبقه‌بندی هر تراکنش (زمان/جلسه تماشای کاربر) به روزهای هفته (شنبه-پنجشنبه) یا پایان هفته (جمعه و شنبه).

۳. گروه‌بندی فیلم‌های تماشاشده توسط یک کاربر به عنوان یک تراکنش.

در ابتدا دو مجموعه داده‌ی اصلی پروژه بارگذاری می‌شوند:

۱. اطلاعات فیلم‌ها شامل شناسه، عنوان و ژانر فیلم‌ها (movies.csv)

۲. امتیازدهی کاربران شامل شناسه‌ی کاربر، شناسه‌ی فیلم، نمره‌ی داده شده و زمان ثبت امتیاز (ratings.csv)

در کد مربوط به این بخش (اوایل فایل)، ابتدا ساختار داده‌ها بررسی شده و سپس برای سهولت در تحلیل، نام ستون‌ها به صورت استاندارد بازنویسی شده‌اند. این اقدام باعث افزایش خوانایی و نظم در ادامه‌ی پروژه شده است.

در ادامه، زمان ثبت هر امتیاز (که در قالب timestamp ذخیره شده) به فرمت تاریخ و ساعت تبدیل شده است. از این تاریخ، دو ویژگی مهم استخراج می‌شود:

- تاریخ (date): برای شناسایی فعالیت کاربران در هر روز خاص
- نام روز هفته (day_name): جهت تشخیص نوع روز (مثل دوشنبه، جمعه، و غیره)

سپس بر اساس نام روز، روزها به دو دسته کلی تقسیم شده‌اند:

- Weekend: شامل روزهای جمعه و شنبه

- Weekday: شامل سایر روزها

➤ استخراج الگوهای پرتکرار با محدودیت‌های ژانری (پیشنهاد می‌شود از کتابخانه‌ی

`mlxtend.frequent_patterns` استفاده کنید):

ابتدا باید تفکیک زمانی صورت بگیرد به صورتی که تراکنش‌ها به دو زیرمجموعه‌ی روزهای هفته و پایان هفته تقسیم شوند. سپس محدودیت‌های ژانری را باید لحاظ کنید به این صورت که در تراکنش‌های پایان هفته الگوها باید حداقل یک فیلم با ژانر "خانوادگی" یا "کودک" داشته باشند و در تراکنش‌های روزهای هفته الگوها باید حداقل یک فیلم با ژانر "مستند" یا "آموزشی" داشته باشند. همچنین، نیازمندی‌های استخراج از این قرار هستند: از الگوریتم FP-Growth برای یافتن الگوهای پرتکرار در هر زیرمجموعه استفاده کنید. از محدودیت‌های مختصر (succinct constraints) برای پیش‌فیلتر کردن ژانرها استفاده کنید (مثلاً فقط تراکنش‌های دارای ژانرهای خانوادگی/کودک برای پایان هفته). حداقل پشتیبانی برای هر زیرمجموعه ۵٪ است.

در این مرحله، تحلیل به صورت تراکنش‌محور انجام شده است. منظور از تراکنش، مجموعه‌ای از ژانرهای فیلم‌هایی است که یک کاربر خاص در یک روز مشخص تماشا کرده است. برای این منظور، داده‌ها بر اساس شناسه‌ی کاربر، تاریخ، و نوع روز گروه‌بندی شده‌اند. خروجی این بخش، لیستی از ژانرهای دیده شده در هر تراکنش است.

برای تمرکز دقیق‌تر روی نوع خاصی از محتوا، در این مرحله تنها برخی از تراکنش‌ها انتخاب شده‌اند:

- در آخر هفته، تنها تراکنش‌هایی انتخاب شده‌اند که شامل فیلم‌هایی با ژانر Family یا Children باشند.

- در روزهای کاری، تنها تراکنش‌هایی انتخاب شده‌اند که حداقل شامل ژانر Documentary یا Educational باشند.

هدف از این فیلترگذاری، بررسی عمیق رفتار کاربران در شرایط خاص است، نه صرفاً همه‌ی تراکنش‌ها.

این بخش در کد، با توابعی انجام شده که در آن‌ها بررسی می‌شود آیا لیست ژانرها شامل کلیدواژه‌های مورد نظر هست یا خیر.

برای جلوگیری از پراکندگی زیاد ژانرها و ساده‌سازی تحلیل، تنها تعدادی از ژانرهای مهم انتخاب شده‌اند تا در الگوریتم مورد بررسی قرار گیرند. این ژانرها عبارت‌اند از:

- Family

- Children

- Documentary

- Educational

- Drama
- Comedy
- Adventure

این محدودسازی باعث می‌شود الگوریتم FP-Growth سریع‌تر و دقیق‌تر عمل کرده و خروجی قابل تفسیرتری ارائه دهد.

در این مرحله، الگوریتم FP-Growth بر روی تراکنش‌های مربوط به دو بازه زمانی weekday و weekend اعمال شده است. FP-Growth یکی از معروف‌ترین الگوریتم‌ها برای استخراج الگوهای پرتکرار (frequent itemsets) از داده‌های تراکنشی است. برای اجرای این الگوریتم:

۱. ابتدا تراکنش‌ها با استفاده از یک تکنیک به نام Transaction Encoding به ماتریسی دودویی تبدیل می‌شوند که در آن، هر سطر نشان‌دهنده یک تراکنش و هر ستون نماینده‌ی یک ژانر خاص است (مقدار ۱ یعنی ژانر در تراکنش وجود دارد).

۲. سپس FP-Growth اجرا می‌شود تا مجموعه‌هایی از ژانرهایی که با حداقل فراوانی مشخص (مثلاً ۵٪ کل تراکنش‌ها) با هم ظاهر شده‌اند، شناسایی شود.

این الگوریتم برای هر دو دسته‌ی روزهای کاری و آخر هفته به صورت جداگانه اجرا شده است (بخش‌های پایانی کد).

:Weekend

در نتایج مربوط به آخر هفته، مشاهده شده که ژانرهایی مانند Family, Children, Comedy و Adventure با همدیگر به‌طور مکرر ظاهر می‌شوند. این الگو نشان‌دهنده‌ی تمایل کاربران به تماشای فیلم‌های خانوادگی و سرگرم‌کننده در روزهای تعطیل است.

:Weekday

در روزهای کاری، الگوهایی با محتوای آموزنده‌تر دیده می‌شوند. ترکیب‌هایی مانند Educational + Documentary + Drama + Documentary بیشتر تکرار شده‌اند. این رفتار می‌تواند نشانه‌ای از تمایل کاربران به تماشای محتوای آموزشی و جدی در روزهای عادی باشد.

➤ به شکل زیر Association Rules ها را به دست بیاورید. محدودیت‌های Min lift: 1.3 و Min confidence: 65% را لحاظ کنید.

Weekend: {Family_Movie, ...} → {Adventure_Movie}

Weekday: {Documentary, ...} → {Drama}

بر اساس لیفت برای هر دو زیرمجموعه ۵ قانون برتر را مقایسه کنید و تفاوت‌های الگوها بین روزهای هفته و پایان هفته را مشخص کنید.

کتابخانه ذکر شده را فراخوانی می‌کنیم.

```
from mlxtend.frequent_patterns import association_rules

# Weekend rules
weekend_rules = association_rules(frequent_patterns_weekend, metric="confidence", min_threshold=0.65)
filtered_weekend_rules = weekend_rules[weekend_rules.lift >= 1.3]
top5_weekend = filtered_weekend_rules.nlargest(5, 'lift')

print("Top 5 Association Rules - Weekend:")
print(top5_weekend[['antecedents', 'consequents', 'support', 'confidence', 'lift']])

# Weekday rules
weekday_rules = association_rules(frequent_patterns_weekday, metric="confidence", min_threshold=0.65)
filtered_weekday_rules = weekday_rules[weekday_rules.lift >= 1.3]
top5_weekday = filtered_weekday_rules.nlargest(5, 'lift')

print("Top 5 Association Rules - Weekday:")
print(top5_weekday[['antecedents', 'consequents', 'support', 'confidence', 'lift']])
```

در این کد، هدف استخراج ۵ قانون برتر انجمنی برای روزهای هفته (Weekday) و آخر هفته (Weekend) است. برای این کار از الگوریتم Association Rules با معیار confidence استفاده شده است.

۱. تولید قوانین انجمنی

با استفاده از تابع `association_rules` از کتابخانه `mlxtend` قوانین انجمنی از `frequent_patterns_weekend` و `frequent_patterns_weekday` استخراج شده‌اند، به‌طوری که مقدار confidence حداقل ۰.۶۵ باشد.

۲. فیلتر بر اساس معیار lift

از میان تمام قوانین، تنها قوانینی نگه داشته می‌شوند که lift آن‌ها بزرگ‌تر یا مساوی ۱.۳ باشد. این کار برای اطمینان از معنادار بودن رابطه بین اقلام انجام می‌شود.

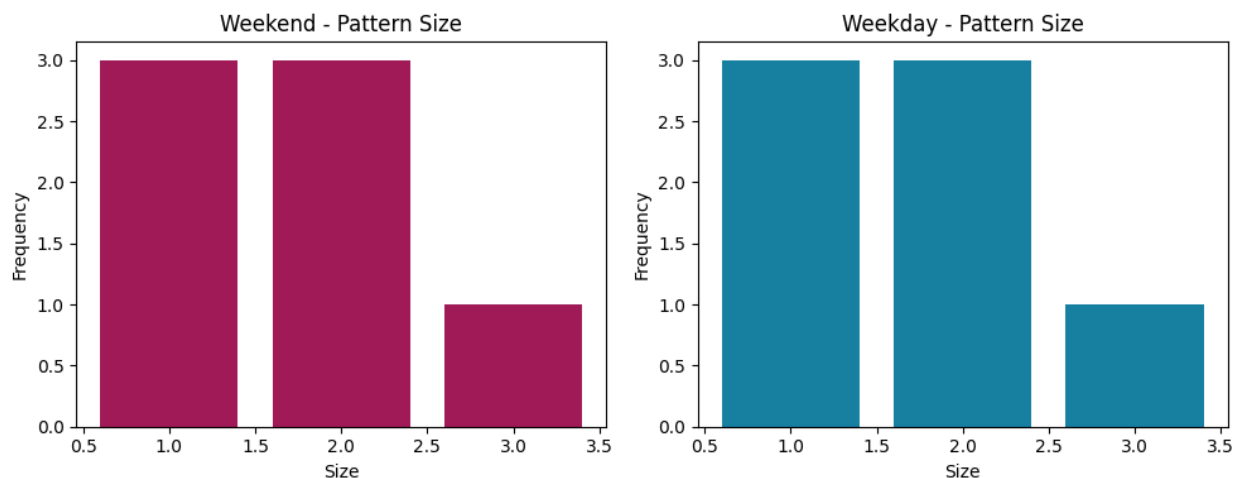
۳. انتخاب ۵ قانون برتر

سپس ۵ قانون با بالاترین مقدار lift انتخاب می‌شود که معرف قوی‌ترین روابط بین اقلام هستند.

در نهایت خروجی کد به شرح زیر است:

Top 5 Association Rules - Weekend:					
	antecedents	consequents	support	confidence	lift
6	(Documentary)	(Drama, Comedy)	0.135043	0.774510	1.696960
5	(Comedy, Documentary)	(Drama)	0.135043	0.940476	1.549799
2	(Documentary)	(Drama)	0.158974	0.911765	1.502486
4	(Drama, Documentary)	(Comedy)	0.135043	0.849462	1.461575
3	(Documentary)	(Comedy)	0.143590	0.823529	1.416955
Top 5 Association Rules - Weekday:					
	antecedents	consequents	support	confidence	lift
7	(Comedy, Documentary)	(Drama)	0.411546	0.902041	1.368350
2	(Drama)	(Comedy)	0.527002	0.799435	1.349989
3	(Comedy)	(Drama)	0.527002	0.889937	1.349989
6	(Drama, Documentary)	(Comedy)	0.411546	0.797834	1.347286
8	(Comedy)	(Drama, Documentary)	0.411546	0.694969	1.347286

➤ در این بخش مطلوب است که اعتبارسنجی تحلیلی، محاسبه و مصورسازی را به عمل بیاورید، برای این امر توزیع طول الگوهای پرتکرار برای هر دو زیرمجموعه را رسم کنید. نقشه حرارتی (heatmap) هم‌زمانی ژانرها برای تراکنش‌های پایان هفته و روزهای هفته را ایجاد کنید. تأثیر محدودیت‌های زمانی (روزهای هفته/پایان هفته) بر تنوع و اطمینان قوانین را تحلیل کنید.

در این تحلیل، توزیع اندازه‌ی الگوهای پرتکرار استخراج‌شده از داده‌های آخر هفته و روزهای کاری با هم مقایسه شده‌اند.

- در آخر هفته، اغلب الگوها شامل ۲ یا ۳ آیتم هستند. این موضوع نشان می‌دهد که کاربران در تعطیلات آخر هفته تمایل دارند محتوایی با ترکیب‌های محدودتر و مشخص‌تر از ژانرها (مثلاً درام + کمدی) تماشا کنند.

- در روزهای کاری، اگرچه الگوهای کوچک همچنان غالب هستند، اما توزیع اندازه‌ها پراکندگی بیشتری دارد و الگوهای بزرگ‌تر (تا اندازه ۴ یا ۵) نیز به صورت قابل توجهی ظاهر می‌شوند. این می‌تواند نشان‌دهنده‌ی تنوع بیشتر در رفتار تماشای کاربران در طول هفته باشد.

- ماتریس همزمانی ژانرها نیز تایید کرد که در روزهای هفته میزان همزمانی ژانرها بالاتر و رفتار کاربران متنوع‌تر است، در حالی که در آخر هفته تمرکز بر ژانرهای خاص‌تر و کمتر بودن همزمانی‌ها مشهود بود.

- به طور کلی، با افزایش اندازه‌ی الگو، فراوانی آن کاهش می‌یابد، که در راستای ماهیت الگوریتم‌های کشف الگوی پرتکرار است.

در مجموع، تفاوت در توزیع نشان می‌دهد که ترکیب ژانرهای منتخب کاربران در آخر هفته ساده‌تر، متمرکزتر و قابل پیش‌بینی‌تر بوده و قوانین انجمنی قوی‌تر اما محدودتری دارند، در حالی که در روزهای هفته تنوع و پراکندگی بیشتری در ترجیحات کاربران مشاهده می‌شود.

